

سرعنوان های موضوعی پزشکی یا MeSH

یکی از فعالیتهای بنیادی برای تقویت نظام اطلاعاتی، طراحی و توسعه اصطلاحنامه ای است که ضمن خدمت به عنوان ابزار نیرومند جهت بازیابی اطلاعات و فهرست سازی (تهیه اندکس) از نظر عناوین اطلاعاتی و تدریجاً پالایش واژه های پزشکی از دیدگاه فارسی سازی آنها سودمند می باشد اصطلاحنامه پزشکی گامی نو در استاندارد سازی ابزارهای سازماندهی اطلاعات پزشکی فارسی است.

با توجه به اینکه در حال حاضر مراکز مختلف اطلاع رسانی از هماهنگی مطلوبی در زمینه واژه گزینی و معادل یابی برخوردار نیستند، تدوین اصطلاحنامه ای پزشکی می تواند سبب هماهنگی در نمایه سازی مدارک علمی پزشکی در سطح دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی علوم پزشکی کشور و تسهیل در امر تبادل اطلاعات علمی - پزشکی و ممانعت از انجام تحقیقات موازی و صرفه جویی در بودجه تحقیقاتی کشور گردد. ضمناً با دادن معادل لاتین به کلید واژه ها امکان بهره برداری اطلاعات و شناساندن تحقیقات انجام یافته در مراکز علوم پزشکی کشور را در سطح شبکه اطلاع رسانی بین المللی مقدور ساخت.

این سرویس این امکان را فراهم می سازد که کاربر بتواند با استفاده از آن بازیابی بهتر و مناسب تر اطلاعات درخواستی را داشته باشد.

اهداف:

- فراهم نمودن مجموعه اطلاعات واژگانی غنی جهت استفاده نمایه سازان مراکز اطلاع رسانی علوم پزشکی کشور
- مشخص نمودن استراتژی های جستجو با استفاده از اصطلاحنامه های کامپیوتری
- تلاش در تثبیت اصطلاحات پزشکی فارسی و کاربرد صحیح فارسی به عنوان زبان علم
- مکانیزه کردن نمایه سازی مدارک پزشکی کشور
- افزایش بهره وری اطلاع رسانی پزشکی در سطح کشور
- هماهنگی بین مراکز اطلاع رسانی پزشکی کشور در انتخاب معادل های فارسی
- کمک به برنامه ریزی علمی در بخش های مختلف کشور با استفاده از بازیابی اطلاعات مربوط به پژوهش های انجام یافته

MeSH چیست؟

برای ایندکس کردن "مقالات نشریات" و فهرستگان "کتب" و "سمعی بصری" در سایت سامانه ملی اطلاعات زیست پزشکی و سلامت استفاده جهت جستجوگر

بازبینی سالیانه

یکسان سازی و سازگاری نمایه های منابع زیست پزشکی که یکی از ویژگیهای منحصر به فرد HBIS است.

انواع واژه های موجود در MeSH

سرعنوان

نوع انتشار

سرفصل

رکوردهای تکمیل کننده یا supplementary concept records

سر عنوان های MeSH

سرعنوان های مش مفاهیمی هستند که در منابع اطلاعاتی زیست پزشکی نمایش داده می شوند.

سرعنوان های مش و نوع انتشار به صورت سلسله مراتبی قرار گرفته و به آن ساختار درختی MeSH می گویند.

ساختار درختی MeSH

- واژه های مش در ۱۶ شاخه اصلی سازماندهی شده است:

A. Anatomy

B. Organisms

C. Diseases

D. Chemical and Drugs

E. Analytical, Diagnostic and Therapeutic Techniques and Equipment

F. Psychiatry and Psychology

G. Biological Sciences

H. Natural Sciences

I. Anthropology, Education, Sociology and Social Phenomena

J. Technology, Industry, Agriculture

K. Humanities

L. Information Science

M. Named Groups

N. Health Care

V . Publication Characteristics

Z . Geographic Locations

هر توصیفگر دارای یک شماره درختی است که وضعیت اصطلاح را در سلسله مراتب مشخص می کند.

مثل:

Eye [A۰۱.۴۵۶.۵۰۵.۴۲۰]

Eyebrows [A۰۱.۴۵۶.۵۰۵.۴۲۰.۳۳۸]

Eyelids [A۰۱.۴۵۶.۵۰۵.۴۲۰.۵۰۴]

Eyelashes [A۰۱.۴۵۶.۵۰۵.۴۲۰.۵۰۴.۴۲۱]

بعضی از این اصطلاحات چند شماره درختی دارند به این دلیل که این واژه ها در بیش از یک مکان در سلسله مراتب قرار گرفته اند.

- اصطلاحات خاص تر به صورت دندانهای ای در زیر اصطلاحات عامتر قرار می گیرند. جستجوی یک اصطلاح عام ، بطور خودکار اصطلاحهای زیر

مجموعه آن که خاص تر هستند را نیز در بر می گیرد که به عنوان EXPLODE می گویند.

بانک اطلاعاتی MeSH

MeSH نام یکی از پایگاههای اطلاعاتی HBIS است که به کاربران سامانه به منظور مکان یابی اصطلاحات مناسب در هنگام جستجو کمک می کند. این پایگاه داده اطلاعاتی در زمینه اصطلاحات MeSH که شامل موارد زیر است فراهم می کند:

- تعاریف

- مترادف ها

- اصطلاحات وابسته

- وضعیت سرعنوان در سلسله مراتب MeSH

استفاده از اصطلاحنامه یا تزاروس در جستجو

اصطلاحنامه (Thesaurus)، مجموعه اصطلاحات استاندارد، گزیده شده و نظام یافته ای است که بین آنها روابط معنایی و رده ای، یا سلسله مراتبی برقرار است و توانایی آن را دارد که موضوع آن رشته را با تمام جنبه های اصلی، فرعی و وابسته به شکل نظام یافته و به قصد ذخیره و بازیابی اطلاعات و مدارک و مقاصد جنبی دیگر عرضه کند، و از نظر ساختاری، گنجینه واژگان کنترل شده و سازمان یافته در یک زمینه خاص می باشد و حامل حداکثر اطلاعات با اقل ضایعات است. در اصطلاح نامه (Thesaurus) با اصطلاحات term Broader اصطلاح «اعم یا کلی تر» Narrower term به معنای «اصطلاح اخص یا جزئی تر» و Related term به معنای «اصطلاح وابسته یا مرتبط» مواجه می شوید.

با کلیک کردن لینک Thesaurus، لیست الفبایی از واژه های تزاروسی (Thesaurus) را خواهید دید. کلید واژه مورد نظر خود را در کادر جستجوی وارد کنید و سپس دکمه Find Term را کلیک کنید در این صورت کلید واژه شما در کلیه اصطلاحات کنترل شده Broader terms و Narrower terms و Related terms و یا قسمتی از آن جستجو می شود و نتیجه جستجو را به صورت لیست مرتب شده الفبایی بازیابی می نماید و با انتخاب عملگر مناسب AND, OR و AND NOT و با کلیک کردن دکمه Add to Search آن را در کادر جستجوی صفحه جستجوی مقدماتی یا پیشرفته اضافه نمایید.

تهیه کننده: کتابخانه دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت